

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžfk/24/2018
Identifikačné číslo spisu: 6016200961
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6016200961.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: KNK zamac, výrobné družstvo, so sídlom Huta 100/28, Ľubietová, IČO: 47 209 542, zastúpeného JUDr. Petrom Púchovským, advokátom so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, proti žalovanému (sťažovateľovi): Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 01700402/1639013/2015/CI z 21. júla 2016, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/127/2016-36 zo 6. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/127/2016-36 zo 6. apríla 2017 z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a proti sťažovateľovi nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 24S/127/2016-36 zo 06.04.2017 podľa § 191 ods. 1 písm. e/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 01700402/1639013/2015/CI z 21.07.2016 a rozhodnutie Colného úradu Banská Bystrica č. 1095131/1463987/2015/Kr z 24.09.2015 a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie. Krajský súd zároveň podľa § 167 ods. 1 SSP priznal žalobcovi proti žalovanému právo na úplnú náhradu účelne vynaložených trov konania.

2. Žalovaný rozhodnutím č. 01700402/1639013/2015/CI z 21.07.2016 potvrdil rozhodnutie Colného úradu Banská Bystrica č. 1095131/1463987/2015/Kr z 24.09.2015 o uložení pokuty žalobcovi v sume 10.000 eur podľa § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja (ďalej len „zákon č. 98/2004 Z. z.“), za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z. tým, že žalobca dňa 10.01.2014 prevzal minerálny olej s obchodným názvom DM 7000 (balený v sudoch o objeme 208 l), PpKN 27101991 v množstve 208 l od spoločnosti ELERO, s.r.o., Považská Teplá 28, Považská Bystrica, IČO: 36 659 444, DIČ: 2022219760, pričom nie

je držiteľom povolenia na obchodovanie s vybraným minerálnym olejom podľa § 25a ods. 1 zákona č. 98/2004 Z. z.

3. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že napriek tomu, že zákonodarca v § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z. stanovil sankciu v rigoróznejšej výške 10.000 eur, zároveň stanovil, že pri určení sankcie (pokuty) je potrebné prihliadať aj na závažnosť, dĺžku trvania a následky protiprávneho stavu (§ 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z.) a nevylúčil aplikáciu citovaného ustanovenia aj pri správnom delikte podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z. Ak je výška sankcie stanovená pevnou sadzbou, čo však v rozpore s vyššie uvedeným nelogicky vylučuje aplikáciu kritérií uvedených v § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z., nemožno podľa krajského súdu konštatovať inak, ako že takto stanovená sankcia je v rozpore s princípom spravodlivosti, proporcionality a zdravého rozumu, keď rôzna závažnosť a rôzny následok protiprávneho stavu je postihovaný rovnakou sankciou. Dodanie tovaru v obale o objeme 208 litrov by tak malo byť sankcionované rovnako, ako dodanie tovaru prostredníctvom veľkoobjemnej cisterny. Rovnaká sankcia má byť uložená ako v prípade jednorazového porušenia povinnosti, tak aj pri pravidelnom a opakovanom porušovaní.

4. Porušenie povinnosti žalobcom sa pritom krajskému súdu javilo ako menej závažné, s prihliadnutím na objem dodaného vybraného minerálneho oleja, jeho cenu (587,62 eur), skutočnosť, že v prípade dodania tovaru v menších objemoch, aj opakovane, napr. v dvoch obaloch o objeme 104 litrov, by k porušeniu povinnosti odberateľa nedošlo. Menšia závažnosť protiprávneho stavu vyplýva aj z tvrdenia žalobcu o tom, že s vybraným minerálnym olejom už ďalej neobchoduje a zároveň, že ho spotrebúva pri výrobe vlastných výrobkov. Sankcia, tak ako je ustanovená zákonom, by sa podľa krajského súdu mala vzťahovať len na najzávažnejšie porušenie povinnosti. Podľa krajského súdu nemožno opomenúť ani skutočnosť, že odberateľ často nevie a nemôže ovplyvniť, v akom obale (objeme) mu bude tovar dodaný.

5. V nadväznosti na uvedené dospel krajský súd k záveru, že uloženie sankcie v sume 10.000 eur je v rozpore so zásadou proporcionality, spravodlivosti a zdravého rozumu a pri aplikácii § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z. by orgán verejnej správy nepochybne dospel k záveru, že uloženie takejto sankcie nie je dôvodné. V tejto súvislosti poukázal krajský súd na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžf/85/2012 z 28.05.2013.

6. Krajský súd dodal, že správny súd konajúci vo veci správnej žaloby vo veciach správneho trestania v plnej jurisdikcii je oprávnený zmeniť výšku sankcie uloženú orgánom verejnej správy. V preskúmanej veci však pre taký postup nebol dostatočne zistený skutkový stav. Z administratívneho spisu nevyplýva dôkaz o tom, že išlo o jednorazový obchodný vzťah medzi dodávateľom a žalobcom, dôkaz tvrdenia žalobcu o tom, že s vybraným minerálnym olejom ďalej neobchoduje a sám ho spotrebúva, ako aj dôkaz o tom, akým spôsobom žalobca objednal u dodávateľa vybraný minerálny olej, najmä pokiaľ ide o špecifikáciu objemu obalov, v akých mal byť dovar dodaný.

7. Ako nedôvodné vyhodnotil krajský súd námietky žalobcu, že vo veci nebola vykonaná daňová kontrola, že prvostupňový orgán verejnej správy rozhodol v rozpore s právnym názorom žalovaného, že napadnuté rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa sú založené na domnienkach, nie na dôkazoch a že žalovaný v rozpore s ustanoveniami Daňového poriadku v odvolacom konaní doplnil dokazovanie.

8. Krajský súd uložil orgánu verejnej správy prvého stupňa povinnosť v ďalšom konaní doplniť v naznačenom rozsahu dokazovanie a opätovne posúdiť zodpovednosť žalobcu za spáchanie správneho deliktu a pri rozhodovaní o výške sankcie prihliadnuť na kritériá uvedené v § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z. tak, aby výška prípadne uloženej sankcie zodpovedala zásadám proporcionality, spravodlivosti a zdravého rozumu.

9. Proti rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť žalovaný a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec sa vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný podal kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

10. V dôvodoch uviedol, že ako štátny orgán môže postupovať iba v intenciách čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V tejto súvislosti namietal, že z gramatického, systematického a aj historického výkladu je zrejmé, že aplikácia § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z. je v prípade ukladania pokuty podľa § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z. vylúčená, keďže § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z. výslovne ukladá správcovi dane uložiť za každých okolností daňovému subjektu pri spáchaní správneho deliktu podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z. pokutu 10.000 eur. Spôsob sankcionovania správnych deliktov podľa § 42 ods. 2 zákona č. 98/2004 Z. z. je rozdelený do dvoch kategórií, keď správca dane nemôže svojou úvahou ovplyvniť výšku sankcie (prípád žalobcu), alebo kedy môže v zákonom stanovenom rozmedzí, v intenciách § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z. sám rozhodnúť o výške uloženej pokuty (napr. § 42 ods. 2 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z.). Ustanovenie § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z. má teda aplikačný význam v súvislosti s rozhodovaním správcu dane o výške pokuty, ak zákon pri správnom delikte stanovuje rozpätie, v ktorom správca dane s použitím správnej úvahy ukladá výšku sankcie, čo však nie je prípad § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z., ktorý stanovuje pevnú sumu peňažnej sankcie. Poukázal na rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/83/2016 z 23.03.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4S/25/2016 z 08.12.2016 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/87/2015 z 15.11.2016, kedy súdy v skutkovo obdobných prípadoch v rámci riešenia problematiky aplikácie § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z. vo vzťahu k zákonodarcom taxatívne určeným pokutám, dali za pravdu žalovanému.

11. Žalovaný sa nestotožnil ani s názorom krajského súdu o potrebe skúmania závažnosti porušenia zákona žalobcom. V tejto súvislosti uviedol, že už zo samotnej definície skutkovej podstaty správneho deliktu vyplýva nebezpečenstvo charakterizovaného konania daňového subjektu, a teda konanie daňového subjektu, ktorým sa dopúšťa správneho deliktu, je bez ďalšieho považované za nebezpečné pre spoločnosť.

12. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného ako neprípustnú odmietol. Mal za to, že žalovaný podal kasačnú sťažnosť oneskorene s poukazom na § 443 ods. 4 SSP.

13. Žalobca sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne uviedol, s poukazom na aké ustanovenia zákona a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, akceptujúc zásady správneho trestania, rozhodol. V tejto súvislosti uviedol, že neudržateľnosť sankcie uvedenej v § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z. akceptoval aj samotný zákonodarec, ktorý novelizáciou tohto zákona účinnou od 01.01.2018 za správny delikt, kladený žalobcovi za vinu, zaviedol novú sankciu od 100 eur do 100.000 eur. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že samotný žalovaný po novelizovaní predmetného ustanovenia zákona zmenil svoj právny názor a v inom konaní, vedenom pod č. 680008128/2018/MH rozhodnutím z 12.02.2018 zrušil prvostupňové rozhodnutie o uložení pokuty 10.000,- eur a nariadil colnému úradu vo veci konať a rozhodnúť v súlade s novou právnou úpravou. Následne colný úrad rozhodnutím z 09.03.2018 za totožný skutok, ako je žalobcovi kladený za vinu, uložil pokutu v sume 100 eur.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť žalovaného je potrebné zamietnuť. Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

15. Čo sa týka posúdenia včasnosti podania kasačnej sťažnosti žalovaným, kasačný súd vychádzal z úradného záznamu krajského súdu z 28.07.2017, podľa ktorého bol rozsudok krajského súdu

žalovanému doručovaný do nesprávnej elektronickej schránky, z ktorého dôvodu krajský súd rozsudok žalovanému opätovne doručoval, a tento bol žalovanému riadne doručený dňa 26.09.2017. Pokiaľ teda žalovaný podal kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu na poštovú prepravu dňa 04.10.2017, táto bola podaná v zákonom stanovenej lehote (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP).

16. Predmetom kasačného konania bol rozsudok, ktorým krajský súd podľa § 191 ods. 1 písm. e/ SSP zrušil rozhodnutie žalovaného č. 01700402/1639013/2015/CI z 21.07.2016 a rozhodnutie Colného úradu Banská Bystrica č. 1095131/1463987/2015/Kr z 24.09.2015 o uložení pokuty žalobcovi v sume 10.000 eur podľa § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z. za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z. tým, že žalobca dňa 10.01.2014 prevzal minerálny olej s obchodným názvom DM 7000 (balený v sudoch o objeme 208 l), PpKN 27101991 v množstve 208 l od spoločnosti ELERO, s.r.o., pričom nebol držiteľom povolenia na obchodovanie s vybraným minerálnym olejom podľa § 25a ods. 1 zákona č. 98/2004 Z. z. Krajský súd zároveň vrátil vec na ďalšie konanie prvostupňovému orgánu verejnej správy.

17. Podľa § 25a ods. 1 zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2014, osoba, ktorá chce na daňovom území v rámci podnikania obchodovať s minerálnym olejom podľa § 4 ods. 2, na ktorý nie je ustanovená sadzba dane, minerálnym olejom podľa § 4 ods. 7 písm. e/, minerálnym olejom podľa § 6 ods. 1 písm. e/ a g/ alebo tovarom, ktorý sa svojím zložením a vlastnosťami približuje k minerálnemu oleju a mohol by byť použitý ako pohonná látka, palivo, prísada do pohonnej látky alebo by bol na tieto účely ponúkaný (ďalej len „vybraný minerálny olej“), a ak je tento vybraný minerálny olej prepravovaný voľne, automobilovými cisternami, železničnými cisternami alebo v obaloch väčších ako 150 litrov, okrem vybraného minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 75 až 2710 19 83 a 2710 19 87, musí požiadať colný úrad o vydanie povolenia na obchodovanie s vybraným minerálnym olejom (ďalej len „povolenie na obchodovanie“). Osoba, ktorá chce na daňovom území v rámci podnikania obchodovať s vybraným minerálnym olejom kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 75 až 2710 19 83 a 2710 19 87, musí požiadať colný úrad o vydanie povolenia na obchodovanie, len ak je tento vybraný minerálny olej prepravovaný voľne, automobilovými cisternami, železničnými cisternami alebo v obaloch väčších ako 230 litrov.

18. Podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2014, správneho deliktu sa dopustí osoba oprávnená na podnikanie, ak nesplní povinnosť podľa § 25a ods. 1.

19. Podľa § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2014, colný úrad uloží pokutu za správny delikt podľa odseku 1 písm. o/ alebo písm. p/ 10 000 eur.

20. Podľa § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2014, pri určovaní výšky pokuty prihliadne colný úrad na závažnosť, dĺžku trvania a následky protiprávneho stavu.

21. V preskúmanom prípade zostalo medzi účastníkmi konania sporné, či orgán verejnej správy prvého stupňa a žalovaný boli pri rozhodovaní o uložení pokuty za správny delikt podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z. viazaní pevne stanovenou výškou pokuty podľa § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2014, alebo mali pri určovaní výšky pokuty prihliadnuť na závažnosť, dĺžku trvania a následky protiprávneho stavu v zmysle § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z.

22. Krajský súd bol toho názoru, že pri rozhodovaní o výške pokuty za správny delikt podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z. mal orgán verejnej správy prvého stupňa a žalovaný prihliadnuť na kritériá uvedené v § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z., napriek tomu, že tento zákon v § 42 ods. 2 písm. p/ za spáchanie uvedeného správneho deliktu stanovoval fixnú výšku pokuty 10.000 eur.

23. Kasačný súd sa s uvedeným právnym názorom krajského súdu nestotožnil. Podľa názoru kasačného súdu bol orgán verejnej správy prvého stupňa a žalovaný pri rozhodovaní o uložení pokuty za správny delikt podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z. striktno limitovaný zákonom stanovenou výškou pokuty 10.000 eur (§ 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2014), a preto nemohol pri rozhodovaní o výške pokuty za uvedený správny delikt použiť správnu úvahu a

prihliadnuť na závažnosť, dĺžku trvania a následky protiprávneho stavu v zmysle § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z., ako v prípadoch, keď rozhoduje o uložení pokuty v rámci hornej a dolnej sadzby alebo do maximálnej výšky pokuty (napr. § 42 ods. 2 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z.).

24. Za stavu, že výška pokuty za správny delikt podľa § 42 ods. 1 písm. o/ zákona č. 98/2004 Z. z. bola podľa § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2014, stanovená pevnou sadzbou, nebolo možné pristúpiť v danom prípade k moderácii takto zákonom určenej sadzby pokuty a upravovať jej výšku s ohľadom na závažnosť, dĺžku trvania a následky protiprávneho stavu v zmysle § 42 ods. 4 zákona č. 98/2004 Z. z.

25. Na podporu vyššie uvedeného právneho názoru poukazuje kasačný súd na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžf/12/2016 z 21.02.2018, v zmysle ktorého „Správny súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v sankčných veciach sa nemôže zaoberať otázkou, či je príslušná sankcia primeraná vo vzťahu ku skutku, keďže príslušná skutková podstata trestania správneho deliktu, v danom prípade v zmysle § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní, jednoznačne vymedzuje spôsob trestania. Za stavu, že výška pokuty je podľa ustanovenia § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní určená pevnou sadzbou za každých začatých 15 pracovných dní omeškania, nebolo možné pristúpiť v danom prípade k moderácii zákonom určenej sadzby pokuty a upravovať jej výšku s ohľadom na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti.“

26. Uvedený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prešiel aj testom ústavnosti, keď Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. II. ÚS 387/2018 z 05.09.2018 uviedol, že „Ústavný súd uvádza, že pri ukladaní sankcie pri správnych deliktoch je prísna individualizácia zodpovednosti za skutok a posudzovanie okolností a následkov skutku samozrejmosťou, no sú možné vždy len v rámci zákonom stanovených hraníc. Zákonodarcia sankcie za správne delikty (ktoré sú mimochodom prevažne peňažnej povahy) najčastejšie ohraničí vyjadrením, že správny orgán uloží pokutu do určitej výšky peňažnej sumy, prípadne že uloží pokutu od určitej výšky peňažnej sumy do určitej výšky peňažnej sumy, alebo uvedie, že správny orgán môže uložiť pokutu, čím mu dá možnosť od jej uloženia upustiť. To ilustruje rôzne variácie hraníc, v rámci ktorých je správny orgán oprávnený sa pohybovať pri úvahe o výške (v tomto prípade peňažnej) sankcie za správny delikt. To, ako je ustanovenie zákona o sankcii naformulované, je výlučne vecou a taktiež zodpovednosťou zákonodarného orgánu a moderácia správnej sankcie, či už správnym orgánom, alebo súdom, je možná len v rámci zákonodarným orgánom stanovených hraníc. Úradu zákon o verejnom obstarávaní v znení účinnom v čase jeho rozhodovania jasne zadefinoval, že za porušenie povinností uvedených v § 149 ods. 1 „úrad uloží“ (čiže nemá možnosť od uloženia sankcie upustiť) pokutu v presne a fixne stanovenej výške bez ponechania možnosti správnemu orgánu „pohybovať sa“ v určitom rozmedzí a bez možnosti uloženia alternatívnej sankcie. Za porušenie povinností uvedených v § 149 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní už zákonodarný orgán umožnil úradu „pohybovať sa“ pri úvahe o výške sankcie vo vzťahu ku každému individuálnemu skutku v určitom rozmedzí, a tak mu nechal priestor na aplikovanie § 149 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. Z už uvedeného jasne vyplýva, že zámerom zákonodarného orgánu v § 149 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní bolo rigidné ukládanie sankcií za porušenia povinností v ňom uvedených a vylúčenie možnosti úradu do výšky sankcií akokoľvek zasahovať. Ak by úrad, prípadne súd, uložil inú než v § 149 ods. 1 písm. k) stanovenú sankciu, konal by nielen ultra, ale aj contra legem, nerešpektujúc vôľu zákonodarcu“.

27. Kasačný súd však poukazuje na to, že zákonom č. 268/2017 Z. z. došlo s účinnosťou od 01.01.2018 k zmene a doplneniu zákona č. 98/2004 Z. z.

28. Podľa § 42 ods. 2 písm. d/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2018, colný úrad uloží pokutu za správny delikt podľa odseku 1 písm. n/ až p/ od 100 eur do 100.000 eur.

29. Ustanovenie § 42 ods. 2 písm. d/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinné od 01.01.2018, umožňuje colnému úradu za správny delikt - nesplnenie povinnosti podľa § 25a ods. 1 zákona č. 98/2004 Z. z.

uložiť pokutu v rozpätí od 100 eur do 100.000 eur, čo umožňuje a zároveň ukladá colnému úradu postupovať v intenciách § 42 ods. 5 zákona č. 98/2004 Z. z., podľa ktorého pri určovaní výšky pokuty prihliadne colný úrad na závažnosť, dĺžku trvania a následky protiprávneho stavu.

30. V dôvodovej správe sa vo vzťahu k uvedenej zmene uvádza, že „Touto navrhovanou úpravou sa má zamedziť uloženiu sankcie neprimeranej skutku, ktorý subjekt vykonal a stanoviť za daňové delikty a priestupky minimálnu a maximálnu výšku pokuty. Colný úrad pri určovaní sankcie posúdi každý jednotlivý delikt alebo priestupok individuálne a uloží sankciu s prihliadnutím na závažnosť, dĺžku trvania a následky protiprávneho stavu“.

31. Podľa článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

32. Právna úprava § 42 ods. 2 písm. d/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinná od 01.01.2018, je z pohľadu ukladania sankcie za správny delikt - nesplnenie povinnosti podľa § 25a ods. 1 zákona č. 98/2004 Z. z. priaznivejšia oproti právnej úprave § 42 ods. 2 písm. p/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinnej do 31.12.2017, a to za predpokladu, že daňovému subjektu by za spáchanie tohto správneho deliktu v období do 31.12.2017, bola uložená pokuta podľa § 42 ods. 2 písm. d/ zákona č. 98/2004 Z. z., účinného od 01.01.2018, v spojení s § 42 ods. 5 zákona č. 98/2004 Z. z. nižšia ako 10.000 eur.

33. V súlade s ustálenou judikatúrou správne trestanie sa analogicky riadi základnými zásadami platnými v trestnom práve. Modifikácia zásady zákazu spätnej časovej pôsobnosti práva sa prejavuje pri trestaní, pre ktoré sa uplatňuje povinná pravá retroaktivita v prospech páchatel'a, vyplývajúca priamo z Ústavy Slovenskej republiky a medzinárodných dohovorov.

34. Trestnoprávna zásada aplikácie neskoršieho zákona, ak je pre páchatel'a priaznivejšia, ktorá je ustanovená v článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky sa vzťahuje na všetky delikty verejného práva, teda aj na ukladanie sankcií za porušenie povinností chránených správnym právom. Táto zásada sa teda vzťahuje aj na správne delikty, a to aj v prípade, ak to zákon výslovne neustanovuje, keďže povinnosť aplikácie tejto zásady vyplýva priamo z Ústavy Slovenskej republiky.

35. Princíp možného retroaktívneho pôsobenia zákona v prospech páchatel'a je pre účely trestného konania zakotvený na ústavnej úrovni v Ústave Slovenskej republiky a taktiež v článku 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd a na úrovni medzinárodného práva v článku 15 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Listina výslovne hovorí iba o trestných činoch, rovnako ako znenie Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, no podľa ustálenej judikatúry slovenských súdov a medzinárodných súdnych orgánov rovnako aj podľa prevažujúcich doktrínálnych názorov, možno zásady trestného práva aplikovať aj pre účely správneho trestania. Je zrejmé, že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestanie za trestné činy, a v tomto zmysle je potrebné vykladať aj všetky záruky, ktoré sa podľa vnútroštátneho práva poskytujú obvinenému z trestného činu.

36. Taktiež je potrebné poukázať aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 120/2010 z 12.05.2010, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil právny záver, že všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy. Ak došlo k zmene právnej úpravy, všeobecný súd musí na túto skutočnosť reagovať a jeho reakcia musí nájsť odraz v odôvodnení rozhodnutia. V tomto smere kasačný súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 2As 9/2008 z 13.06.2008.

37. Z uvedeného vyplýva, že kasačný súd má povinnosť prihliadnúť pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu vo veciach správneho trestania nielen k právnej úprave, ktorá platila v dobe rozhodovania správneho orgánu, ale aj k právnej úprave platnej a účinnej v

dobe rozhodovania kasačného súdu, ak je to pre páchatel'a správneho deliktu priaznivejšie.

38. Aj keď s poukazom na § 135 ods. 1 SSP je pre rozhodnutie správneho súdu rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, je potrebné konštatovať, že pokiaľ by bolo uvedené ustanovenie chápané ako absolútne, dostalo by sa do zjavného rozporu so základnou zásadou správneho trestania za správne delikty, ktorá má oporu vo vyššie uvedenej ústavnoprávnej úprave a medzinárodných záväzkoch.

39. Na základe uvedeného kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovaného podľa § 461 SSP zamietol.

40. V ďalšom konaní bude potrebné v zmysle čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky zohľadniť, že došlo k zmene právnej úpravy (zákona č. 98/2004 Z. z.). Je potrebné na túto skutočnosť reagovať, pričom reakcia musí nájsť odraz v odôvodnení rozhodnutia orgánu verejnej správy. Zároveň orgán verejnej správy svoje rozhodnutie oprie o spoľahlivo zistený skutkový stav veci.

41. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 1 SSP a § 467 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému (sťažovateľovi) nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania, keďže bol v kasačnom konaní úspešný. O výške náhrady trov konania na kasačnom súde rozhodne podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 2 SSP krajský súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 139 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.